

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
(назва)

**ПАКЕТ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З
ДИСЦИПЛІНИ**

АЛГОРИТМИ І СТРУКТУРИ ДАНИХ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 12 Інформаційні технології
(шифр і назва)

спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення
(шифр і назва)

спеціалізація 121 – 01 Інженерія програмного забезпечення
(шифр і назва)

вид дисципліни професійна підготовка
(загальна підготовка / професійна підготовка)

форма навчання денна
(денна / заочна)

Укладач Стратієнко Наталія Костянтинівна, доцент
(прізвище, посада)

Харків – 2017 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета контрольних завдань - перевірити ступінь сформованості у майбутніх фахівців сучасної системи поглядів про базові структури даних і основні обчислювальні алгоритми, а також придання практичних навичок з проектування, розроблення та аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності.

Контрольні завдання вимагають від студента творчого підходу, креативності, спонукають до пошукової діяльності. Вони орієнтовані на те, що студенти повинні продемонструвати:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до алгоритмічного та логічного мислення, здатність до побудови логічних висновків, використання моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення та аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем.

Перелік контрольних питань для перевірки теоретичних знань, умінь та навичок додається. Вони складені на підставі навчальної програми професійної дисципліни «Алгоритми і структури даних» та робочого навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення» у галузі знань 12 «Інформаційні технології».

Тривалість виконання контрольних завдань - 2 години

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ПРОФЕСІЙНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Базові структури даних та основні обчислювальні алгоритми

Тема 1 Вступ до структур даних та алгоритмів

Поняття структур даних та їх класифікація. Формалізація поняття алгоритму. Основні напрямки в теорії алгоритмів. Практичне застосування результатів теорії алгоритмів

Тема 2 Базові структури даних

Масиви. Стеки. Черги. Зв'язні списки. Хеш-таблиці. Пряма адресація. Хеш-функції. Двійкові дерева пошуку. Червоно-чорні дерева.

Тема 3 Алгоритми сортування, злиття та пошуку

Сортування за квадратичний час. Сортування вибором. Сортування обміном. Сортування за $O(n \log n)$. Швидке сортування. Вибір елементу для розділення. Сортування злиттям. Витрати пам'яті при сортуванні злиттям. Злиття послідовностей. Бінарний пошук. Нижні оцінки швидкості сортування. Дерево розв'язків. Сортування підрахунком.

Тема 4 Комбінаторні алгоритми

Підрахунок кількості. Перестановки. Розміщення. Комбінації. Розбиття. Імовірність. Імовірнісний простір. Елементарні події. Неможлива подія. Несумісні події. Аксіоми імовірності. Дискретний розподіл імовірності. Генератори псевдовипадкових чисел. Властивості випадкових та псевдовипадкових чисел. Поширені недоліки генераторів псевдовипадкових чисел. Лінійний конгруентний метод. Вихор Мерсенна.

Тема 5 Фундаментальні алгоритми на графах і деревах

Представлення графів. Вершини. Ребра. Орієнтовані та неорієнтовані графи. Список суміжних вершин. Матриця суміжності. Розріджений граф. Зважений граф. Пошук в глибину. Пошук в ширину. Дерева пошуку. Рекурсивна та нерекурсивна реалізації пошуку у графі. Топологічне сортування.

Тема 6 Геометричні алгоритми

Властивості відрізків. Опукла комбінація. Векторний добуток. Напрямок повороту. Перевірка перехрещення відрізків. Обмежуючий прямокутник. Метод прямої, що рухається. Відношення порядку на відрізках. Побудова опуклої оболонки. Алгоритм Грехема. Алгоритм Джарвіса. Метод додавання точок. Складність алгоритмів побудови опуклої оболонки.

Тема 7 Криптографічні алгоритми

Класифікація криптографічних алгоритмів. Крипtosистеми із закритим ключем. Поняття закритого ключа. Шифр Цезаря. Шифр Віжинера. Зламування шифрів Цезаря та Віжинера. Крипtosистеми з відкритим ключем. Поняття відкритого ключа. Китайська теорема про остачі. Функція Ейлера. Криптографічні хеш-функції. Поняття хеш-функції. Необхідність криптографічного шифрування.

Тема 8 Евристичні алгоритми

Оцінка якості наближеного алгоритму. Схема наближення для заданої оптимізаційної задачі. Задача про покриття вершин. Наблизений алгоритм для пошуку покриття вершин. Максимальна помилка наближеного алгоритму для пошуку покриття вершин. Задача комівояжера. Нерівність трикутника. Наблизений

алгоритм для задачі комівояжера. Максимальна помилка наближеного алгоритму для задачі комівояжера.

Література: основна [1 – 6]; додаткова [7 – 11].

Модуль 2 Аналіз алгоритмів

Тема 9 Математичні основи аналізу алгоритмів

Асимптотичні позначення. Швидкість росту функцій. Логарифмічний ріст. Лінійний ріст. Квадратичний ріст. Експоненційний ріст. Стандартні функції та позначення. Суми та їхні властивості. Прогресії. Суми різниць. Оцінки сум. Індукція.

Тема 10 Рекурсія

Алгоритмічна система на основі рекурсивних функцій. Метод підстановки. Способи вгадати оцінку (аналогія, послідовні наближення). Індукція та парадокс винахідника. Заміна змінних. Перетворення на суми. Ітерації співвідношень. Дерево рекурсії. Загальне рішення великого класу рекурентних співвідношень. Основна теорема про рекурсивні оцінки. Приклади використання основної теореми про рекурсивні оцінки.

Тема 11 Алгоритмічні стратегії

Принцип «Розділяй і пануй». Розподіл на підзадачі. Динамічне програмування. Задача про множення матриць. Оцінка складності алгоритму розв'язання задачі про множення матриць. Задача про пошук найбільшої спільної підпослідовності. Довжина найбільшої спільної підпослідовності. Відтворення найбільшої спільної підпослідовності. Жадібні алгоритми. Задача про розподіл заявок. Амортизаційний аналіз. Метод групувань. Метод передплати. Метод потенціалів.

Тема 12 Основи теорії обчислюваності

Поняття обчислюваності й обчислювальні процедури. Поняття відносного алгоритму й відносної обчислюваності, поняття зведення. Машина Тюринга. Складові частини машини Тюринга. Можливості машини Тюринга. Ілюстрація роботи машини Тюринга для простих алгоритмів. Основна гіпотеза теорії алгоритмів. Алгоритмічно нерозв'язні проблеми.

Тема 13 Класи складності P й NP

Поліноміальний час. Ефективний алгоритм. Абстрактна задача. Поліноміальна задача. Формальні мови для задач розв'язаності. Перевірка належності до мови та клас NP. Задача про гамільтонов цикл у графі. Алгоритм перевірки. NP-важкі й NP-повні задачі. Клас NP.

Література: основна [1 – 6]; додаткова [7 – 11].

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

Рівень досягнень/Marks			Критерії оцінювання/Evaluation criteria		
<u>Національна оцінка</u> National grad		<u>Бали</u> Local grad	<u>Оцінка за шкалою ЕКТС</u> ECTS grad		
<u>Відмінно</u> Excelient		5	90-100	позитивні/positiv	
			A	Глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових літературних; Вміння аналізувати явища, які вивчаються в їхньому взаємозв'язку і розвитку; Вміння проводити теоретичні розрахунки; Відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; Вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання складних практичних задач.	
<u>Добре</u> Good		4	85-89	Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; Вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; Вміння вирішувати складні практичні задачі.	
<u>Добре</u> Good		4	75-84	Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; Вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; Вміння вирішувати практичні задачі.	
<u>Задовільно</u> Satisfactory		3	65-74	Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; Вміння вирішувати прості практичні задачі.	
<u>Задовільно</u> Satisfactory		3	60-64	Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля; Вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	

					при розв'язанні практичних задач.
<u>Незадовільно</u> <u>Fail</u>	2	35-59	FX	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; Істотні помилки у відповідях на запитання; Невміння розв'язувати прості практичні задачі.
<u>Незадовільно</u> <u>Fail</u>	2	<35	F		Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; Істотні помилки у відповідях на запитання; Незнання основних фундаментальних положень; Невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 1

1. Визначити поняття структур даних та дати їх класифікацію.
2. Проаналізувати рекурсивні алгоритми: метод підстановки, перетворення в суми.
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
addaadfbcc та *cdabdfadcc*;
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[12, 15); [1, 3); [14, 16); [4, 5); [10, 13); [7, 13); [8, 10); [5, 6); [7, 10); [5, 8);

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 2

1. Визначити поняття алгоритму .

2. Проаналізувати процес загального рішення великого класу рекурентних співвідношень

3. Виконати сортування послідовності:

5 9 1 7 1 7 4 8 2 4

1) кучею;

2) злиттям;

3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 3

1. Проаналізувати основні напрямки в теорії алгоритмів. Дати оцінку практичного застосування результатів теорії алгоритмів .

2. Визначити принцип « Розділяй і володарюй».

3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 17-ма вершинами та 24-ма ребрами, не більше 5-ти ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 4

1. Проаналізувати базові структури даних: основні поняття і операції .
2. Проаналізувати процес динамічного програмування: задача про маршрут на прямокутному полі.
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
daaefeefad та *deecaaaefa*
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[5,6); [10,16); [14,18); [10,12); [13,16); [1,5); [9,11); [7,12); [7,8); [9,12);

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 5

1. Проаналізувати базові структури даних: стеки .

2. Проаналізувати процес динамічного програмування: найбільша спільна підпослідовність .

3. Виконати сортування послідовності:

9 6 2 0 5 0 8 7 4 5

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 6

1. Проаналізувати базові структури даних: черги.
2. Проаналізувати жадібні алгоритми.
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 10-ма вершинами та 18-ма ребрами, не більше 4-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 7

1. Проаналізувати базові структури даних: зв'язкові списки .

2 . Проаналізувати основні етапи амортизаційного аналізу.

3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:

fbeaedbdcb та *bedfbbdecb*.

4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.

[14,17); [1,3); [10,11); [5,6); [6,9); [10,12); [13,18); [14,20); [7,11); [3,5).

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИСНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 8

1. Проаналізувати базові структури даних: двійкові дерева пошуку .

2. Визначити поняття обчислюваності і обчислювальні процедури.

3. Виконати сортування послідовності:

2 9 1 9 7 2 0 5 7 8

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 9

1. Проаналізувати базові структури даних: хеш - таблиці.
2. Визначити поняття відносного алгоритму і відносній обчислюваності, поняття відомості .
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 15-ма вершинами та 18-ма ребрами, не більше 3-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЕНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 10

1. Проаналізувати базові структури даних: червоно - чорні дерева .

2. Визначити поняття машини Т'юрінга . Проаналізувати алгоритмічно нерозв'язні проблеми.

3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:

addaadfbcc та *cdabdfadcc*;

4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.

[1,3); [14,16); [4,5); [10,13); [7,13); [8,10); [5,6); [7,10); [12,15); [5,8)

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 11

1. Проаналізувати алгоритми сортування за квадратичний час

2. Визначити поняття поліноміального часу.

3. Виконати сортування послідовності:

9 6 2 0 5 0 8 7 4 5;

1) кучею;

2) злиттям;

3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 12

1. Проаналізувати алгоритми сортування за $O(n \log n)$ та алгоритм злиття послідовностей.
2. Проаналізувати процес перевірки приналежності до мови і клас NP.
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 16-ма вершинами та 25-ма ребрами, не більше 5-ти ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 13

1. Проаналізувати алгоритм бінарного пошуку
2. Визначити поняття NP- важкі і NP- повні задачі
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:

dfaedfcfba та *abbaedbfbba*

4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.

[1,3); [4,6); [7,12); [13,15); [13,16); [8,9); [11,15); [7,11); [11,12); [3,5).

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИШКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 14

1. Проаналізувати нижні оцінки швидкості сортування

2. Проаналізувати рекурсивні алгоритми : метод підстановки , перетворення в суми.

3. Виконати сортування послідовності:

5 5 8 1 7 3 5 3 3 1

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 15

1. Проаналізувати алгоритм сортування підрахунком
2. Проаналізувати процес загального рішення великого класу рекурентних співвідношень
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 14-ма вершинами та 16-ма ребрами, не більше 3-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 16

1. Проаналізувати комбінаторні алгоритми : підрахунок кількості та ймовірність

2. Визначити принцип « Розділяй і володарюй».

3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:

daafeefead та *deecaaaefa*

4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.

[5,6); [10,16); [14,18); [10,12); [13,16); [1,5); [9,11); [7,12); [7,8); [9,12)

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 17

1. Проаналізувати межи практичного застосування генераторів псевдовипадкових чисел

2. Проаналізувати процес динамічного програмування: задача про маршрут на прямокутному полі.

3. Виконати сортування послідовності:

5 9 1 7 1 7 4 8 2 4;

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 18

1. Проаналізувати фундаментальні алгоритми на графах і деревах : пошук в глибину.

2. Проаналізувати процес динамічного програмування: найбільша спільна підпослідовність .

3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 17-ма вершинами та 20-ма ребрами, не більше 3-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 19

1. Проаналізувати фундаментальні алгоритми на графах і деревах : пошук в ширину.
2. Проаналізувати жадібні алгоритми .
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
fabcfbcddea та *dabfaccaad*
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[12,15); [1,3); [4,6); [12,13); [10,12); [9,11); [11,17); [6,12); [5,8); [3,5].

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 20

1. Проаналізувати процес топологічного сортування

2. Проаналізувати основні етапи амортизаційного аналізу.

3. Виконати сортування послідовності:

8 0 5 4 6 4 4 4 3 7

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 21

1. Проаналізувати геометричні алгоритми: властивості відрізків
2. Визначити поняття обчислюваності і обчислювальні процедури.
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 17-ма вершинами та 24-ма ребрами, не більше 5-ти ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 22

1. Проаналізувати геометричні алгоритми: перевірка перетину відрізків
2. Визначити поняття відносного алгоритму і відносній обчислюваності, поняття відомості .
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
addaadfbcc та *cdabdfadcc*
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[14,17); [1,3); [10,11); [5,6); [6,9); [10,12); [13,18); [14,20); [7,11); [3,5).

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 23

1. Проаналізувати геометричні алгоритми: побудова опуклої оболонки
2. Визначити поняття машини Т'юрінга. Проаналізувати алгоритмічно нерозв'язні проблеми.

3. Виконати сортування послідовності:

4 5 1 9 2 6 4 6 5 4

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 24

1. Дати оцінку практичного застосування криптосистем з закритим ключем
2. Визначити поняття поліноміального часу .
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 10-ма вершинами та 18-ма ребрами, не більше 4-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 25

1. Дати оцінку практичного застосування криптосистем з відкритим ключем
2. Проаналізувати процес перевірки принадлежності до мови і клас NP.
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
daaeefeefad та *deesaaaaefa*
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[9,13); [14,17); [1,3); [4,6); [4,7); [13,18); [7,11); [3,7); [5,8); [12,14].

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИШКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 26

1. Дати оцінку практичного застосування криптографічних хеш- функції

2. Визначити поняття NP- важкі і NP- повні задачі.

3. Виконати сортування послідовності:

5 5 8 1 7 3 5 3 3 1

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 27

1. Проаналізувати евристичні алгоритми : задача про покриття вершин.
2. Проаналізувати жадібні алгоритми .
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 15-ма вершинами та 18-ма ребрами, не більше 3-х ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Дисципліна «Алгоритми і структури даних»
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 28

1. Проаналізувати евристичні алгоритми: задача комівояжера
2. Проаналізувати основні етапи амортизаційного аналізу.
3. Визначити найбільшу спільну підпослідовність:
fabcfbcddea та *dabfaccsaad*
4. Розв'язати задачу про заявки жадібним алгоритмом.
[9,13) [14,17) [1,3) [4,6) [4,7) [13,18) [7,11) [3,7) [5,8) [12,14)

Завідувач кафедри
професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор
доцент

Н.К. СТРАТИШКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 29

1. Проаналізувати алгоритми сортування за квадратичний час
2. Визначити поняття обчислюваності і обчислювальні процедури.
3. Виконати сортування послідовності:

0 5 9 5 4 4 0 1 4 1

- 1) кучею;
- 2) злиттям;
- 3) швидким сортуванням.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління

Дисципліна «Алгоритми і структури даних»

Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»

Білет № 30

1. Проаналізувати алгоритми сортування за $O(n \log n)$ та алгоритм злиття послідовностей.
2. Визначити поняття відносного алгоритму і відносній обчислюваності, поняття відомості .
3. Побудувати орієнтований граф без циклів з 16-ма вершинами та 25-ма ребрами, не більше 5-ти ребер при кожній вершині. Виконати пошук в глибину, ширину та провести топологічне сортування.

Завідувач кафедри

професор

М.Д. ГОДЛЕВСЬКИЙ

Екзаменатор

доцент

Н.К. СТРАТИЄНКО

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Алгоритми і структури даних: практикум: навч. посіб./ Н.К. Стратієнко, М.Д. Годлевський, І.О. Бородіна.- Харків: НТУ"ХПІ", 2017. - 224с.
2. Н. Вирт. Алгоритмы и структуры данных. Новая версия для Оберона – М.: ДМК Пресс, 2010. –272 с.
3. А.В. Ахо, Д.Э.Хопкрофт, Д.Д.Ульман: Структуры данных и алгоритмы. — М. : Вильямс, 2003 – 384 с.
4. Т. Кормен, Ч. Лейзерсон, Р. Ривест, К. Штайн. Алгоритмы: построение и анализ.2-е изд./ Пер. с англ. под ред.А.Шеня. – М.: МЦНМО, 2005. – 1293 с.
5. Игошин В.И. Математическая логика и теория алгоритмов : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В. И. Игошин. — 2-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2008. — 448 с.
6. Игошин В.И. Задачи и упражнения по математической логике и теории алгоритмов / В. И. Игошин. — 3-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2007. — 304 с.

Допоміжна література

7. Романовский И.В. Вычислительная математика и структура алгоритмов. — М.: МГУ. 2006. —112 с.
8. Поляков В.И., Скорубский В.И. Основы теории алгоритмов. – СПб: СПб НИУ ИТМО, 2012. – 51 с.
9. Рублев, В.С. Основы теории алгоритмов: учеб. пособие. / В.С. Рублев; Яросл. гос. ун-т. – Ярославль: ЯрГУ, 2005. – 143 с.
10. Ульянов М.В. Ресурсно-эффективные компьютерные алгоритмы. Разработка и анализ: учебное пособие : М.: ФИЗМАТЛИТ, 2008. – 304 с.
11. Зайцева Е.В., Гурова Л.М. Математическая логика и теория алгоритмов: Учебное пособие. М.: МГГУ, 2006. – 255 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- 12 Архів комп'ютерної документації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : infocity.kiev.ua/.